

ESPLAIADA 18

OBRIM ELS ULLS,
OBRIM LES PORTES!

Martorell 11, 12 i 13 de maig | Trobada General d'Esplais Catalans

Xics, petits,
mitjans i grans

PAS A PAS

CENTRE D'INTERÈS I ACTE UNITARI

Index

1. Contextualització
2. Abans de l'Esplaiada
3. Dissabte al matí
4. Dissabte a la tarda
5. Dissabte a la nit
6. Diumenge
7. Preguntes freqüents
8. Conclusió

1. Contextualització

Els esplais arribem a Martorell, una ciutat amb el seu propi codi de normes. L'ordre impera per tots els racons i els habitants viuen de manera tranquil·la i relaxada, ja que gran part de les decisions quotidianes han estat traspassades a l'òrgan de govern.

Es respira sensació de benestar. Els seus habitants (monitors, monitores i voluntaris que fan de personatges) segueixen unes normes que els fan viure de manera organitzada.

Aquestes persones les reconeixem perquè van vestides de color gris, porten un foulard negre al coll, i es passegen entre els infants, reproduint aquestes normes.

Com a nous habitants de Martorell, durant el cap de setmana, haurem d'incorporar algunes de les normes (ben absurdes) que ajuden a l'organització social d'aquesta ciutat. Son les següents:

Les persones només es saludaran entre elles si tenen el mateix color d'ulls.

Aquesta salutació consisteix en tapar-se l'ull esquerre amb la mà esquerra i estirar l'altre braç per fer "punyito".

Quan, en qualsevol situació, s'hagi de fer una cua o esperar torn, passaran al davant de tot les persones amb els **ulls de color negre o gris**. Per exemple: *als lavabos*.

A l'hora de dinar, podran començar a menjar abans, sense esperar la resta i sense haver de cantar, les persones amb els **ulls blaus**. També a la resta d'àpats.

A l'hora de sopar, les persones d'**ulls verds** tindran dret a tastar el menjar que vulguin dels plats aliens, i les altres persones els ho hauran de donar i, a més a més, donar-los les gràcies per permetre'ls compartir-ho.

Monis: fiqueu seny! No volem infants desnodruts! Recordeu als infants que tastar no vol dir menjar!

2. Abans de l'Esplaiada

1. Escolliu qui seran els o les monitores encarregades de representar els personatges.

Necessitem que, un mínim de dos monitors o monitores, siguin ciutadans del poble el dissabte al matí, i dos monitors o monitores més, a la tarda.

Per exemple: cal que 4 monitors o monitores de xics de l'Equip d'esplais 1, siguin personatges en algun moment de l'esplaiada.

Si hi ha més persones motivades a fer de personatges, endavant! Només cal que ens ho informeu perquè ho tinguem present a l'hora de preparar el material.

Important:

Els i les monis que facin de personatge apareixeran únicament en moments puntuals, i un cop feta la funció per la que han aparegut, podran treure's el mocador i la samarreta i seguir fent l'activitat com un o una moni més. Per tant, sigui qui sigui la persona que faci de personatge, això no implicarà cap canvi en la vostra planificació de les activitats.

Ens heu de fer arribar un mail a suportcomunicacio@esplac.cat abans del dia 8 de maig informant-nos de quantes persones faran de personatge i els seus noms.

2. Assegureu-vos que teniu el material.

Les persones que facin de personatges hauran de portar, únicament, **una samarreta de color gris** per ficar-se quan representin el seu paper.

TOTA la resta del material relacionat amb el desenvolupament del centre d'interès i l'acte unitari el rebreu allà mateix per part de l'equip d'organització.

3. Apreneu-vos la coreografia de *Som capaces de tot!*, la cançó de l'Esplaiada!

La rebreu en els propers dies i, sobretot, no patiu! Serà molt maca i fàcil!

4. Llegiu atentament aquest manual.

Us ho expliquem tot, pas a pas, perquè pogueu venir a l'Esplaiada amb les idees ben clares!

3. Dissabte al matí

1. Arribareu a Martorell, i quan us adreceu al vostre Punt de Benvinguda, els i les monitores que fareu de personatges **rebreu el següent material:**

- Els mocadors negres
- El Gran Llibre de les Normes

2. Un cop sigueu, dividits per grups d'edats, als espais corresponents per realitzar l'activitat de matí, abans de començar, els i les monis que aneu disfressats de personatges, apareixereu. Representareu dos ciutadans de Martorell enviats per l'alcalde. Explicareu que ens trobem en una ciutat amb el seu propi codi de normes i que, per tant, els infants també n'hauem de seguir unes quantes al llarg del cap de setmana, per no pertorbar l'ordre i la tranquil·litat de la resta de ciutadans i ciutadanes. Expliqueu les normes esmentades a l'apartat 2.

Què heu de portar els esplais?

Les monis que facin de personatges haureu de dur de casa una **samarreta gris** (en podeu portar varies i compartir-les entre les monis del mateix equip d'esplai, ja que els personatges poden anar canviant).

4. Dissabte a la tarda

D'igual manera com hem fet al matí, dos monitors o monitores disfressats de ciutadans (si sou diferents als anteriors, millor), apareixereu mentre s'explica l'activitat de tarda, i alegant qualsevol excusa, narrareu als infants una situació que us ha succeït i que us ha incomodat (relacionada amb la discriminació que viviu en relació al color d'ulls).

Aquí us deixem tres possibles anècdotes, d'entre les que en podeu escollir una:

- *“Me n’he d’anar a casa a canviar-me perquè m’he fet pipí a sobre. Quan he anat al lavabo, just ha arribat darrere meu un grup de 20 persones amb ulls negres i, clar, han passat al davant i jo no m’he pogut aguantar”*
- *“Em cau molt bé un noi de classe i ahir el vaig veure pel carrer, volia invitar-lo al meu aniversari, però com que té els ulls verds i jo blaus, no el vaig poder saludar i no em va veure, així que no ha vingut a l’aniversari”.*
- *L’hora d’anar a sopar és el pitjor moment del dia, em venen ganes de plorar només de pensar-ho! Cada dia és la mateixa història... primer em moro de gana esperant que arribi el meu torn, ja que em passa al davant moltíssima gent d’ulls negres. Després, quan ja tinc el meu menjar i vaig a seure amb els meus amics, com que tots tenen els ulls blaus, se l’han cruspit sense esperar-me! Així que he d’anar a una taula amb persones que no conec, però com que tenen els ulls verds, sempre acaben demanant-me una mica del meu menjar i clar...els l’he de donar!*

Important:

Aquests personatges **NO vindran en to revolucionari**, sinó més aviat resignats: «això és el que hi ha, i m’ha tocat viure així». Un cop marxin, seguireu amb les activitats.

5. Dissabte a la nit

Com ja us vam explicar al Manual de Preparació d'activitats, l'activitat de nit que heu preparat ha d'acabar amb la troballa del «Gran Llibre de les Normes» que explica l'origen de les normes, el per què i quan es van crear. Podeu fer l'activitat que volgueu, però heu d'acabar trobant el llibre i llegint-lo amb els infants.

El llibre us l'hauran entregat els membre de l'equip l'organització el mateix dissabte al matí, juntament amb la resta de material del centre d'interès.

Després de llegir el conte amb el grup d'infants, convidem a reflexionar sobre com s'han sentit personalment durant el dia amb les normes de Martorell. Els i les monis podeu valorar si us sembla oportú o no fer aquesta reflexió, en funció de l'activitat que porteu preparada.

6. Diumenge

1. LA CONVOCATÒRIA

Després d'esmorzar, us adreueu a l'escola que se us ha assignat per realitzar l'activitat del matí. Allà hi trobareu un pack de material que inclourà:

- Una carta
- Guia per monis, per fer la reflexió
- Tires de tela (1 per infant)
- Ceres, retoladors i altre material de decoració
- Cartolines

1. El primer que heu de fer és **llegir la carta** que trobareu entre el material, **en veu alta**. Es tracta d'**una invitació a assistir a La Gran Trobada**.

Què és La Gran Trobada?

Es tracta d'un gran esdeveniment que té lloc cada diumenge al migdia a Martorell. I és genial, perquè és un moment en que totes les persones es tornen iguals i es poden relacionar sense fer cas a les normes. Com? Tapant-se els ulls amb un antifàs, ja que si les normes ens fan diferents en funció del color dels ulls, per poder relacionar-nos de manera lliure ens els taparem, i al no veure'ls, podrem ser iguals!

Tota aquesta explicació es fa de manera alegre, sense cap mena de crítica...al contrari! S'explica com una oportunitat meravellosa que dona aquesta ciutat.

2. DE LA REFLEXIÓ A LA REBEL·LIÓ

Abans de començar a decorar les teles, però, seieu en rotllana o en petits grups i feu una llegida crítica del text.

A) DONEM EL TOMB A LA CARTA

1) Reflexioneu sobre la carta de convocatòria. Els i les monis guiareu els infants per entendre que aquesta «oportunitat única» no és quelcom tan positiu com ens estan fent creure: *no hem de tapar-nos els ulls per estar en igualtat de condicions! Hem de ser iguals i lliures veient les diferències entre uns i altres!*

Important:

Us farem arribar una guia perquè la pogueu seguir a l'hora de reflexionar, i perquè enfoqueu aquesta reflexió cap a determinats aspectes concrets, i d'aquesta manera, a l'hora de fer els cartells (següent activitat), quedin reflexades escenes més diverses.

Aquesta guia la trobareu juntament amb la carta i la resta del material quan arribeu a l'espai on realitzareu l'activitat de diumenge al matí.

B) FEM LA REVOLUCIÓ D'ESPLAC!

2) Un cop feta la reflexió, els i les monitores, explicareu que us ha arribat la informació de que altres grups d'esplai estan planificant una REVOLUCIÓ D'ESPLAC, i amb els vostres infants decidireu unir-vos-hi!

En què consistirà la Revolució?

Els i les joves volen convidar els infants a sabotejar la Gran Trobada per mostrar a tot el poble de Martorell que no cal que es tapin els ulls per poder-se relacionar lliurement. Així doncs, decideixen que seguiran «el rotllo» a la gent del poble, i aniran a la plaça com si tot els semblés bé! Però en el moment en que sonin les campanades, decidiran no posar-se l'antifaç de roba als ulls, sinó mostrar-lo en alt i saltar i ballar mentre criden: **«Obrim els ulls, obrim les portes!»**

Cal que detal·leu molt bé **quins seràn els passos a seguir**, perquè els infants ho entenguin, es sentint partíceps de la revolució i, un cop a la plaça, tinguin clar què han de fer:

1- Arribareu a la plaça i esperareu que tothom hagi arribat.

2- Portareu l'antifaç de roba a la mà, com si us l'anéssiu a posar.

3- Quan soni la campana, en comptes de tapar-vos els ulls, alçareu l'antifaç de roba i el fareu onejar mentre crideu: *Obrim els ulls, obrim les portes!*

4- Acte seguit, quan tothom estigui onejant l'antifaç de roba, començarà la cançó de l'Esplaiada, i la podreu ballar.

C) FEM CARTELLS

3) Allò que reflexionin els infants ho hauran de resumir en diversos «lemes» o «eslògans» que escriuran en diferents cartells. Quan aneu cap a la Plaça de les Cultures, on es farà l'acte unitari, porteu-los amb vosaltres.

D'entre tots els cartells, l'equip d'organització **n'escollirà 6** (vetllant perquè hi hagi representació dels diferents grups d'edat) mentre els esteu realitzant, i alguns infants els llegiran sobre l'escenari en el moment del «Manifest».

Per qualsevol dubte: Hi haurà diferents membres de l'equip d'organització a l'espai on haureu de realitzar l'activitat. Qualsevol pregunta que tingueu al moment de realitzar les activitats, podeu demanar-los que us ho expliquin!

D) PERSONALITZEM ELS ANTIFAÇOS

4) Un cop hagueu reflexionat i hagueu decidit unir-vos a la Revolució d'Esplac, cada infant personalitzarà el seu antifàç amb les ceres i la resta de material del que disposeu.

5) Quan s'apropi l'hora de la Gran Trobada, membres de l'equip d'organització us informaran de que és el moment d'anar cap a la plaça.

3. ELS ESPLAIS NO SEGUIM LA NORMA

- 1) Arribareu a la plaça i esperareu que tothom hagi arribat.
- 2) Portareu l'antifaç de roba a la mà, com si us l'anéssiu a posar.
- 3) Quan soni la campana, alçareu l'antifaç de roba i el fareu onejar mentre crideu: Obrim els ulls, obrim les portes.
- 4) Uns quants joves, ho cridaran des d'un micròfon o altaveu perquè tothom els segueixi.
- 5) Acte seguit, quan tothom estigui onejant l'antifaç de roba, començarà a sonar la cançó.

4. EL HIT DE L'ESPLAIADA

Just en el moment de màxima eufòria, començarà a sonar “Som Capaces de tot!”, la cançó de l'Esplaiada 2018. Cal que us hagueu après la coreografia, perquè pogueu ballar-la amb els infants i ells us puguin seguir.

5. EL MANIFEST

- 1) 6 infants sortiran a l'escenari i llegiran els lemes dels seus cartells.
Si ets el monitor o monitora d'un d'aquests infants, tindràs un membre de l'organització explicant-te en tot moment quins passos has de seguir.
- 2) Un dels personatges que fa de ciutadà, pujarà a l'escenari i donarà les gràcies als i les participants per haver-lo ajudat a obrir els ulls.

6. QUE LA MÚSICA NO PARI

Un grup d'animació infantil dinamitzarà aquest espai. Gaudiu d'aquesta estona amb els vostres infants! Els cartells que heu dissenyat al matí i que no han estat llegits a l'escenari, podeu entregar-los, en aquest moment, als membres de l'organització, perquè empaperin tota la plaça del poble! Doneu-los un cop de mà si és necessari!

7. Conclusió

Aquest centre d'interès va ser escollit pels propis esplais a través de les seves votacions. Les normes de Martorell son absurdes, diferencien les persones per una cosa tan banal com és el color d'ulls. Quina bajanada, oi? Però...en el nostre dia a dia, molt sovint també fem diferències en funció del nostre color de pell, la nostra condició sexual o les nostres capacitats. I això ho tenim clarament incorporat i acceptat (ja sigui a través de lleis escrites o patrons socials). És per això que volem que, fent un paral·lelisme, els infants visquin un dia en un context de discriminació clara, i que aquestes normes, cada cop més estúpides i absurdes, els incomodin fins al punt de ser, inclús, molestes en determinats moments.

A més a més, animem a fer una mirada crítica de les coses. Quan el diumenge se'ns convoca a un gran acte que, a priori, té una finalitat molt positiva (La Gran Trobada), analitzarem si realment allò que s'ens està venent com una gran oportunitat, és realment una cosa tan meravellosa com sembla. I veurem que no és així, ja que la igualtat i la llibertat que nosaltres busquem no passa per invisibilitzar i amagar allò que ens diferencia, sinó per estimar i acceptar allò que ens fa únics i diferents les unes de les altres.

Per últim, passarem a l'acció. Reflexionar, queixar-nos, però no fer res per canviar les coses no és propi dels infants d'esplai! És per això que el diumenge al migdia fem la revolució! Decidim què és allò que no ens agrada i lluitem per canviar-ho!

8. Preguntes freqüents:

Cal que tota l'estona siguin els i les mateixes monis qui facin de personatges?

No. L'ideal és que us alterneu i que uns ho facin el dissabte al matí i uns altres el dissabte a la tarda.

Cal que els personatges es mantinguin al llarg de tot el dia?

No! Apareixeran únicament en moments puntuals, i un cop feta la funció per la que han aparegut, podran treure's el mocador i la samarreta i seguir fent l'activitat com un o una moni més.

Qui posa el material? Nosaltres o Esplac?

Tot el material el posarà Esplac, a excepció de les samarretes de color gris, que portareu vosaltres.

Quan rebrem el material que ens ha de donar Esplac?

Dissabte al matí, quan arribeu al Punt de Benvinguda, les persones que heu de fer de personatges, haureu de demanar el material a les persones de l'organització que vagin vestides de «ciutadans», és a dir, amb samarreta grisa i mocador negre.

Què passa si els infants no segueixen les normes?

Res. Igual que a la vida no té cap repercussió negativa «no discriminar a les persones». No obstant, és interessant que els i les monis motivem que es compleixin les normes ja que, d'aquesta manera, els infants podran viure en primera persona i experimentar l'absurditat de les normes arbitràries i discriminatòries.

Cal notificar qui seràn els monis que faran de personatges?

Sí. Ens heu de fer arribar un mail a suportcomunicacio@esplac.cat abans del dia 8 de maig informant-nos de quantes persones faran de personatge i els seus noms. Així ens serà més fàcil fer l'entrega del material.

El Gran Llibre de les normes l'hem de fer els i les monis o el porteu Esplac?

El Gran Llibre de les Normes el rebreu per part de l'organització d'Esplac el dissabte.

Què passa si ja hem fet unes normes i un llibre de normes?

No passa res, integrarem totes dues opcions. L'important és incorporar les normes dels ulls i, en algun moment, explicar la història que us hem comentat. Truqueu-nos i us ajudarem a pensar com ho lliguem tot plegat.

Si en algun moment no sabem què hem de fer o necessitem ajuda referent al Centre d'Interès, a qui ens hem d'adreçar?

Parleu amb les persones de l'Equip d'Organització vestides de personatge. Si no en teniu cap a prop, podeu realitzar la vostra consulta al o la vostra referent d'activitats.

Hem d'ensenyar als infants la cançó de l'esplaiada?

Sí! Ja teniu el vídeo penjat al nostre canal de Youtube i a les xarxes. La propera setmana en rebreu la lletra amb els acords per guitarra, per si ho voleu incloure al cançoner, i un vídeo amb la coreografia!

Tinc un dubte que no m'heu respost encara!

Pots enviar un mail a comunicacio@esplac.cat amb l'assumpte: Dubte Centre Interès, o trucar per telèfon al número 93 302 61 03.